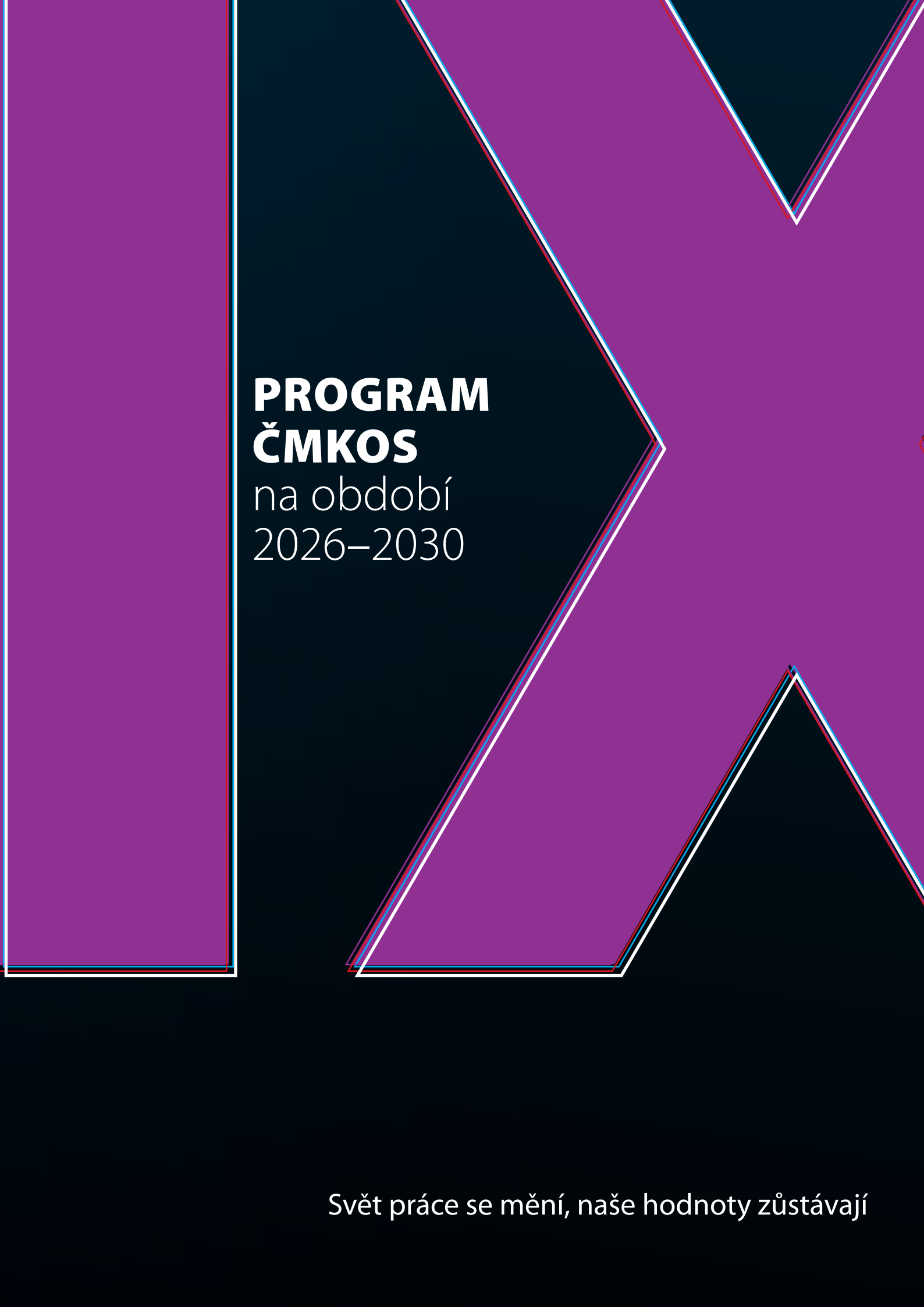

PROGRAM ČMKOS

na období
2026–2030

Svět práce se mění, naše hodnoty zůstávají

24.–25. 4. 2026
SJEZD ČMKOS

Obsah

1	Ochrana práv zaměstnanců.....	6
2	Podpora rodin a mladých	9
3	Sociální jistoty.....	10
4	Hospodářský růst.....	11
5	Trh práce a vzdělávání.....	13
6	Mezinárodní spolupráce.....	14
7	Propagace odborové činnosti.....	15

Program ČMKOS 2026–2030

Důstojné pracovní a mzdové podmínky pro všechny zaměstnance

Motto: Svět práce se mění, naše hodnoty zůstávají

PREAMBULE

Tento program je navržen tak, aby reflektoval sílu a stabilitu ČMKOS jako největší odborové centrály v České republice. Zaměřuje se na zlepšení pracovních podmínek, ochranu práv zaměstnanců a podporu sociálního dialogu, čímž přispívá k celkovému hospodářskému a sociálnímu rozvoji země.

K dosažení uvedených cílů se tímto programem ČMKOS obrací na své členy, na zaměstnance i na širokou veřejnost s výzvou využívat skutečný a plnohodnotný sociální dialog mezi vládou, odbory, zaměstnavateli a občanskou společností. Cílem je hledat stabilní, konsensuální a sociálně příznivé cesty, které umožní vyrovnat se s problémy a výzvami a přiblíží Českou republiku ekonomicky i sociálně k nejvyspělejším zemím Evropské unie.

ČMKOS bude reagovat na výzvy a dopady ekonomických změn souvisejících s restrukturalizací a s vývojem zelené ekonomiky a nových informačních a komunikačních technologií (digitalizace, robotizace, umělá inteligence, aj.), které vedou ke vzniku a využívání nových forem práce. Odbory budou muset adekvátně reagovat na negativní dopady této nové agendy na trh práce, pracovní podmínky, sociální dialog a udržitelnost sociálních systémů, a proto budou požadovat po vládě přijetí odpovídající strategie, která povede k minimalizaci těchto negativních dopadů a budou přicházet s vlastními návrhy a řešeními.

ČMKOS bude i nadále stavět svou činnost na opatřeních obsažených zejména v dokumentech „Vize změny hospodářské strategie České republiky“ a „Šance na přiblížování českých mezd vyspělé EU“. Tyto dokumenty tvoří pevný základ realistické hospodářské a sociální koncepce, která směřuje Českou republiku mezi nejvyspělejší země světa a představuje dlouhodobý rámec naší strategie. ČMKOS tuto koncepci průběžně inovuje tak, aby odpovídala aktuálním výzvám a poskytovala jasný směr pro moderní hospodářský rozvoj země. Vize se stala klíčovým východiskem kampaně „Konec levné práce“, kterou ČMKOS povede i nadále. V následujícím období – výrazně ovlivněném procesem hospodářské a sociální obnovy České republiky – bude ČMKOS rozšiřovat její dopady a uplatňovat ji jako zásadní nástroj pro posilování postavení zaměstnanců. ČMKOS se aktivně zapojí do procesu obnovy prostřednictvím konkrétních návrhů, požadavků a systematického sociálního dialogu. Bude prosazovat opatření, která přispějí k růstu mezd, kvalitě práce, sociálním jistotám a celkové stabilitě českého hospodářství.

ČMKOS bude i nadále využívat k obhajobě zájmů zaměstnanců všechny podoby odborových akcí, bude-li potřeba, včetně demonstrací a stávek. Všemi prostředky bude bojovat proti nebezpečí infiltrace českých odborů extremistickými nedemokratickými hnutími a stranami.

ČMKOS a odborové svazy v ní sdružené považují za stěžejní společné cíle v příštích čtyřech letech podporu tvorby kvalitních nových pracovních míst s vyššími mzdami či platy, obhajobu co nejdůstojnějších pracovních podmínek svých členů i ostatních zaměstnanců a úsilí o vyrovnávání

ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými zeměmi Evropské unie, zejména o dosažení mzdové konvergence.

ČMKOS využije všech možností, zákonných prostředků a oprávnění, kterými disponuje, aby důsledně chránila odboráře, zaměstnance, živnostníky, pojištěnce, spotřebitele, rodiče či důchodce.

ČMKOS bude důsledně prosazovat ochranu před diskriminací v práci a dbát na zabezpečení spravedlivých a rovných ekonomických i sociálních podmínek zaměstnanců v době, kdy jsou ekonomicky aktivní nebo plní svou rodičovskou roli, stejně jako v době, kdy ztratí zaměstnání nebo se ocitnou v nepříznivých sociálních situacích či kdy jsou jako senioři odkázáni na důchod.

ČMKOS bude podporovat další rozvoj veřejných systémů sociální ochrany a usilovat o jejich finanční udržitelnost tak, aby garantovaly důstojnou sociální ochranu zaměstnanců v období složitých sociálně ekonomických podmínek, nenadálých epidemických krizí, měnících se struktur rodiny a stárnutí obyvatelstva a aby současně podporovaly zaměstnanost. K tomu bude ČMKOS aktivně využívat i své působení v Radě hospodářské a sociální dohody.

ČMKOS bude důsledně prosazovat rovné zacházení a princip rovných příležitostí a vystupovat proti projevům xenofobie, rasismu a všem formám diskriminace, zejména diskriminaci založené na pohlaví, věku, etnickém původu, názorech, členství v odborech či politických stranách. Staví se za důsledné potírání všech forem rasové, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti a z ní vyplývajících násilí.

ČMKOS bude prosazovat princip rovných příležitostí žen a mužů při tvorbě, realizaci a hodnocení jednotlivých činností i připravovaných právních úprav tak, aby se podařilo zlepšit prosazování rovnosti žen a mužů v praxi, ve veřejném i soukromém životě, na pracovištích i ve společnosti. Současně bude usilovat o zmenšování genderových rozdílů v odměňování a důchodech.

ČMKOS bude jako aktivní člen evropských a světových odborů podporovat, aby sociální práva a sociální ochrana zaujímaly stejně významnou pozici, jaké požívají ekonomické svobody, a to jak v rámci Evropské unie, tak mimo ni. Bude usilovat o to, aby čistě ekonomické zájmy o co největší liberalizaci světového obchodu nebyly v rozporu s ochranou pracovních standardů slušné práce a lidských práv, včetně práv vyplývajících ze svobody odborového sdružování. ČMKOS se bude i nadále aktivně podílet na ochraně práv zaměstnanců vyplývajících z kolektivních smluv.

ČMKOS bude usilovat o vytvoření a používání účinných nástrojů zajišťujících vysokou kvalitu vzdělávání (školství), a to včetně celoživotního vzdělávání, a o rozvoj finančně i místně dostupné zdravotní péče a dalších veřejných služeb bránících sociálnímu vyloučení, růstu chudoby a nerovnosti.

ČMKOS považuje podporu výzkumu, vývoje a inovací za základ, který vytváří nutné podmínky k udržení a rozvoji kvality života české společnosti ve 21. století. Proto bude prosazovat efektivní využívání zdrojů, a to jak pracovně intelektuálního potenciálu lidí této země, tak jejich přírodních zdrojů a kulturního a přírodního dědictví.

ČMKOS se bude zasazovat o výrazné navyšování výdajů na kulturu a o výrazné zlepšení odměňování zaměstnanců kulturních institucí. Bude bránit přijetí legislativních změn, které by zhoršily podmínky práce a odměňování zaměstnanců v kultuře. Bude bránit rušení pracovních míst v kultuře na základě nekvalifikovaných rozhodnutí a zpochybňování potřeb kulturních institucí.

ČMKOS považuje posilování sociálního dialogu a mnohem širší zapojení sociálních partnerů do rozhodování o strategických záměrech České republiky i Evropské unie a podporu občanských aktivit za efektivní cestu hospodářského rozvoje země a dalšího rozvoje společnosti. Proto bude dbát o posílení solidarity, která je klíčem k zachování sociální soudržnosti společnosti.

ČMKOS a odborové svazy v ní sdružené budou prostřednictvím sociálního dialogu a kolektivních smluv a dohod, které představují nejsilnější nástroj odborů, usilovat o to, aby zaměstnanci dostávali svůj spravedlivý podíl na vytvořených hodnotách společnosti i na hospodářských výsledcích firem.

ČMKOS bude v rámci tripartitních jednání a legislativních návrhů při tvorbě obecně závazných předpisů v oblasti mezd a platů prosazovat takové úpravy, které budou podporovat mzdovou a platovou konvergenci s vyspělými zeměmi Evropské unie.

1 Ochrana práv zaměstnanců

Spravedlivé mzdy a platy

ČMKOS bude usilovat o to, aby rostla kupní síla mezd a platů zaměstnanců tak, aby docházelo ke zvyšování jejich životní úrovně. K dosažení této úrovně mezd a platů bude ČMKOS pokračovat v praxi doporučování cíle pro sjednávání meziročního nárůstu mezd a platů v kolektivním vyjednávání na základě makroekonomických analýz a odhadů inflace.

ČMKOS bude usilovat o pokračování pravidelné valorizace minimální mzdy včetně zvýšení její výše tak, aby dosáhla nejméně 50 % predikované průměrné mzdy a přibližovala se relacím dosahovaným ve státech Evropské unie.

ČMKOS bude usilovat o znovuzavedení nejnižší úrovně zaručené mzdy, jejíž výše odpovídá náročnosti a odpovědnosti prací vykonávaných v jednotlivých odvětvích.

ČMKOS bude aktivně podporovat opatření směřující k odstranění rozdílů v odměňování žen a mužů, včetně stanovení kvantifikovaných cílů, jak v právní úpravě, tak v rámci kolektivního vyjednávání. K tomu využije také jednání související s transpozicí evropské směrnice o transparentním odměňování.

Bezpečné pracovní podmínky

Působení odborů v oblasti bezpečnosti práce představuje významnou preventivní funkci a přispívá k ochraně života a zdraví zaměstnanců, zejména tím, že pomáhá chránit před pracovními úrazy a nemocemi z povolání a jejich zdravotními i sociálními následky.

ČMKOS bude proto důrazně usilovat o to, aby zaměstnavatelé vytvářeli pro své zaměstnance příznivé, bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí.

Důraz bude ČMKOS klást především na prevenci a včasné rozpoznání negativních jevů, zejména na zavedení pracovně lékařské péče u každého zaměstnavatele.

ČMKOS bude spolupracovat se Státním úřadem inspekce práce a s dalšími orgány dozoru nad bezpečností práce na vytipování rizikových oblastí pro směřování kontrolní činnosti s cílem účinněji zlepšovat nevyhovující pracovní prostředí.

ČMKOS bude spolupracovat s odbornými institucemi (např. Rilsa) na výzkumu nových trendů v této oblasti, zejména v oblasti psychického zdraví a sociálního bezpečí. Bude usilovat o rozšíření podpory ergonomie v rámci pracovních podmínek a podpoří aktivity směřující ke vzdělávání v této oblasti.

Důležitým cílem této činnosti bude rovněž snížení úrazovosti, tedy počtu pracovních úrazů, zejména počtu smrtelných úrazů na pracovištích. Své náměty a návrhy pro zlepšení v oblasti BOZP bude ČMKOS předkládat prostřednictvím svých zástupců na jednání Rady vlády pro BOZP, v jejích Stálých výborech a v Pracovním týmu Rady hospodářské a sociální dohody pro BOZP.

ČMKOS bude využívat příspěvky odborovým organizacím na opatření v oblasti prevence rizik vzniku poškození zdraví následkem pracovních úrazů a nemocí z povolání k projektům, která reálně přispějí ke snížení počtů pracovních úrazů. Bude usilovat o vybudování systému koordinované rehabilitace.

ČMKOS bude usilovat o trvalou finanční spoluúčasť státu při úhradě nákladů vzniklých výkonem odborové kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci. To se týká i nákladů na školení k prohloubení kvalifikace svazových inspektorů bezpečnosti práce pověřených výkonem této kontroly.

Pracovněprávní ochrana

ČMKOS bude prosazovat a obhajovat takové pracovněprávní a sociální normy, které vycházejí ze standardů evropské legislativy a zároveň plně respektují pracovní a sociální standardy důstojné práce vyplývající z úmluv Mezinárodní organizace práce a dalších mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

ČMKOS bude dále rozvíjet své zapojení do tvorby evropské a mezinárodní pracovněprávní legislativy, zejména prostřednictvím Evropské odborové konfederace, Světové odborové konfederace, Poradního odborového výboru při Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj a Mezinárodní organizace práce.

ČMKOS se bude zasazovat o to, aby právní úprava obsažená zejména v zákoníku práce, občanském zákoníku, zákoně o státní službě, zákoně o úřednících územních samosprávných celků a zákoně o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů zaručovala zaměstnancům dostatečnou míru jejich ochrany přímo ze zákona a aby jim tak zajistila důstojné pracovní podmínky, zejména spravedlivé mzdy a platy, bezpečnou práci, pracovní dobu, dovolenou, rovné zacházení, odborný a profesní růst a umožnila jim skloubit jejich pracovní, soukromý a rodinný život.

ČMKOS bude bránit přijetí zákonů, které by umožňovaly propouštění zaměstnanců bez uvedení zákonem stanoveného důvodu nebo by umožňovaly přímou či nepřímou diskriminaci. Bude dbát na důslednou realizaci dohod evropských sociálních partnerů o potírání obtěžování nebo vystavování zaměstnanců psychickému či fyzickému násilí a stresu na pracovišti.

ČMKOS bude s využitím všech svých práv a možností účinně obhajovat odborová práva včetně práva kolektivně vyjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy a kolektivní dohody za všechny zaměstnance.

V tripartitních jednáních bude usilovat o odstranění současných legislativních překážek, které brání uzavírání kolektivních smluv na podnikové úrovni, a v případech plurality odborových organizací působících u zaměstnavatele také překážek bránících uzavírání kolektivních smluv vyššího stupně. Současně bude usilovat o legislativní ukotvení práva na uvolnění pro výkon odborové činnosti.

ČMKOS bude důsledně a všemi dostupnými prostředky vystupovat proti diskriminaci odborových funkcionářů, kteří hájí oprávněné zájmy zaměstnanců, včetně svých členů, a vyjednávají za ně výhodnější pracovní, mzdové a sociální podmínky prostřednictvím kolektivních smluv.

ČMKOS bude podporovat další rozvoj RHSD i krajských tripartit a také rozvoj bipartitního sociálního dialogu mezi odborovými a zaměstnavatelskými svazy při řešení ekonomických i sociálních systémů na národní úrovni i v zájmu efektivní implementace dohod evropských sociálních partnerů do české legislativy a praxe.

ČMKOS a odborové svazy v ní sdružené budou rovněž pokračovat v úsilí o vytváření podmínek pro uzavírání vyšších kolektivních smluv ve všech odvětvích, včetně veřejné správy a služeb.

ČMKOS bude bránit uplatňování flexibilních forem organizace práce a pracovní doby, které nerespektují základní principy bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci, standardy důstojné práce a sociálního zabezpečení, zejména těch, které vedou k neopodstatněnému prodlužování pracovní doby, ke zhoršování podmínek odměňování za vykonanou práci a ke zkracování doby odpočinku.

ČMKOS bude podporovat přijetí účinných opatření proti zneužívání agenturního zaměstnávání, včetně jeho nelegálních forem, obcházení standardů důstojné práce, proti nelegální práci a zastřenému zprostředkování zaměstnání.

ČMKOS bude odmítat zavádění nedůstojných forem flexibilní práce, které by snižovaly pracovněprávní ochranu zaměstnanců, vedly k nehlášené práci a znemožňovaly sladování pracovního a rodinného života zaměstnanců.

ČMKOS bude bránit vykořisťování práce zahraničních zaměstnanců a jejímu zneužívání k mzdovému a sociálnímu dumpingu, a to prostřednictvím důrazu na kvalifikaci, uplatňování mzdových kritérií a bezúhonnost zaměstnavatele při zaměstnávání cizinců.

ČMKOS bude sledovat a aktivně ovlivňovat vývoj legislativy Evropské unie, aby její případné revize nevedly ke zhoršení postavení zaměstnanců. Současně bude dbát na důsledné dodržování evropských směrnic týkajících se pracovních podmínek, zejména pracovní doby, minimální mzdy, transparentního odměňování atd. Se stejným cílem bude věnovat pozornost i důležitým rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie, zejména těm, která se týkají konfliktů mezi soutěžním právem a pracovními a sociálními právy.

V rámci legislativního procesu probíhajícího v České republice bude ČMKOS bránit přijímání právních úprav, které jsou v rozporu se závazky České republiky vyplývajícími z ratifikovaných mezinárodních smluv, zejména z úmluv Mezinárodní organizace práce.

ČMKOS bude poskytovat právní pomoc a poradenství v dohodnutém rozsahu a za podmínek stanovených v zásadách poskytování právní pomoci členům odborových organizací, případně individuálním členům odborových svazů.

ČMKOS bude usilovat o aktualizaci akčního plánu na podporu kolektivního vyjednávání s cílem dosáhnout 80 % pokrytí kolektivními smlouvami v České republice.

ČMKOS bude usilovat o legislativní ukotvení pěti týdnů dovolené v soukromém sektoru.

2 Podpora rodin a mladých

Sladování práce a rodiny

ČMKOS bude podporovat opatření, která umožní lepší sladování pracovního, rodinného a soukromého života zaměstnanců, a současně podpoří jejich zapojení do celoživotního vzdělávání, účast na veřejném životě a v případě potřeby také péči o děti a další členy rodiny v důstojných podmínkách.

ČMKOS bude navrhopvat přijetí účinných opatření ke zlepšení sociální a ekonomické situace rodin s dětmi, včetně dostatečné výše sociálních dávek, a bude usilovat o důstojné finanční ohodnocení péče o děti a další členy rodiny.

Bude usilovat o dostupné a kvalitní veřejné služby pro rodiny, včetně zařízení pro děti a pro osoby závislé na pomoci druhých a bránit jejich privatizaci.

ČMKOS a odborové svazy v ní sdružené budou prosazovat, aby kolektivní vyjednávání a kolektivní smlouvy i kolektivní dohody obsahovaly opatření podporující sladování profesního, rodinného a soukromého života a vytváření prorodinného prostředí na pracovištích. V rámci toho budou usilovat o prohlubování ochrany zaměstnanců s povinnostmi k rodině před propuštěním, o vhodnou úpravu jejich pracovní doby či formy pracovního vztahu, o širší využívání práce z domova a dalších forem práce spojených s rozvojem informačních a komunikačních technologií (včetně práva na odpojení), o poskytování pracovního volna podle potřeb těchto zaměstnanců a o zlepšení dostupnosti dopravy do a ze zaměstnání.

ČMKOS bude podporovat využívání pružné pracovní doby, práce z domova a dalších flexibilní formy práce tak, aby neměly negativní dopady na výdělek ani kariérní postup.

ČMKOS podpoří opatření na podporu dostupného bydlení, zejména taková, která přispějí k řešení bytové krize, a to s aktivním zapojením zaměstnavatelů a samospráv.

Podpora mladých

ČMKOS považuje za jednu ze svých priorit oslovování mladých zaměstnanců i mladých lidí, kteří se připravují na vstup do zaměstnání, a posilování členské základny prostřednictvím získávání nových členů z této věkové skupiny.

Ve spolupráci s odborovými svazy bude ČMKOS podnikat kroky ke zvýšení povědomí mladých lidí o odborech a jejich činnosti a ke zlepšení jejich veřejného vnímání. K tomu využije vhodné komunikační nástroje, zejména své webové stránky a sociální síť.

ČMKOS bude v souladu s Rámcem akcí evropských sociálních partnerů na podporu zaměstnávání mladých prosazovat růst zaměstnanosti mladých lidí a absolventů škol. V zájmu podpory mladé generace při zakládání rodin bude ČMKOS navrhopvat opatření, která zlepší postavení mladých lidí na trhu práce při jejich prvním vstupu do zaměstnání.

ČMKOS bude rovněž podporovat opatření vlády a Parlamentu ČR směřující k výstavbě cenově dostupných bytů pro mladé rodiny.

ČMKOS bude věnovat zvýšenou pozornost pracovním a sociálním podmínkám mladých zaměstnanců tak, aby podporovaly jejich osobní rozvoj a umožňovaly lepší sladování pracovního a rodinného života. Aktivně se bude zasazovat zejména o jejich rovný přístup k zaměstnání a rovné podmínky výkonu práce.

ČMKOS se bude rovněž intenzivně věnovat oblasti vzdělávání mladých lidí, a to jak v podobě přípravy na budoucí povolání, tak i v podobě jejich kvalifikačního a profesního růstu.

ČMKOS podpoří opatření směřující k zavedení institutu studentského/učňovského členství v odborech.

ČMKOS bude podporovat spolupráci s dalšími organizacemi občanské společnosti (spolky, neziskovými organizacemi, družstvy atd.), které se věnují problémům mladých.

3 Sociální jistoty

Důstojné důchody

ČMKOS dlouhodobě prosazuje důchodový systém, který zajistí dostatečnou úroveň důchodů a umožní zachování důstojného a aktivního života ve stáří, při invaliditě i ve složité sociální situaci způsobené ztrátou živitele rodiny. Za přiměřené zabezpečení ve stáří považuje ČMKOS takovou úroveň důchodů, kdy celkový příjem důchodce dosahuje v průměru alespoň 70 % předdůchodových příjmů.

ČMKOS bude usilovat o:

- zachování dlouhodobé finanční udržitelnosti průběžného důchodového pojištění, které se opírá o přiměřenou míru solidarity a zásluhovosti a představuje základní jistotu zabezpečení příjmů zaměstnanců a jejich rodin ve stáří, při invaliditě či ztrátě živitele. Současně bude bránit snahám o oslabování tohoto systému ve prospěch rozvoje různých forem soukromého důchodového spoření.
- zlepšení financování průběžného důchodového systému postupným odstraněním nerovného postavení zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných při úhradě pojistného na důchodové pojištění.
- znovuzavedení původního výpočtu nově přiznávaných důchodů, tedy o zachování 100% započítávání příjmů a zachování 1,5 % za každý rok pojištění.
- legislativní změny v oblasti snížení věku odchodu do důchodu u tzv. náročných profesí tak, aby skutečně umožnily dřívější nekrácený odchod do důchodu zaměstnancům, kteří vykonávají práci v těchto profesích.

ČMKOS bude prosazovat:

- zastropování věku odchodu do důchodu na 65 let.
- širší zapojení zaměstnavatelů do všech systémů vytvářející doplňkové důchodové příjmy zaměstnanců, a usilovat o jejich rozvoj tak, aby umožnily dosáhnout vyšší zásluhovosti celkového důchodového příjmu v závislosti na zaplaceném pojistném a příspěvcích prostřednictvím doplňkového penzijního spoření.

Sociální ochrana

Zachování evropského sociálního modelu a jeho uplatnění v České republice, včetně důsledné implementace zásad Evropského pilíře sociálních práv, považuje ČMKOS za základ dobrého fungování společnosti a za nástroj k ochraně občanů před propadáním do chudoby i zachování sociální soudržnosti.

ČMKOS proto bude všemi dostupnými prostředky prosazovat spravedlnost, rovnost, lidskou důstojnost, spoluúčast na rozhodování, přiměřenost sociálních dávek, důchodů, dávek v nemoci, finanční udržitelnost sociálních systémů a odpovídající míru solidarity při rozdělování společenských prostředků.

ČMKOS bude usilovat o zachování a rozvoj systému solidárního sociálního pojištění, který zajišťuje spolehlivou ochranu obyvatelstva při nemoci, nezaměstnanosti, invaliditě a ve stáří a představuje záruku ochrany před chudobou (včetně „pracující chudoby“) a sociálním vyloučením.

ČMKOS odmítá snižování výše pojistného odváděného zaměstnanci a zaměstnavateli na financování systémů sociálního pojištění, které je klíčové pro zachování sociální soudržnosti.

ČMKOS proto bude bránit dalšímu snižování povinných odvodů do pojistných systémů či realizaci návrhů, aby jediným plátcem pojistného byli pouze zaměstnanci, ale naopak bude podporovat opatření vedoucí k dlouhodobé finanční udržitelnosti sociálních systémů.

ČMKOS odmítá přijímání jakýchkoliv opatření, která by vedla ke zvyšování míry chudoby, včetně energetické chudoby a k sociálnímu vyloučení, a bude pokračovat ve svém úsilí o řešení problémů vyplývajících z vysokého zadlužení domácností.

ČMKOS bude usilovat o vytvoření podmínek k zajištění sociálního bydlení v odůvodněných případech.

ČMKOS bude usilovat o zajištění kvality a cenové i místní dostupnosti sociálních služeb a o obnovení pravidelné valorizace životního a existenčního minima.

4 Hospodářský růst

Inovace a technologie

ČMKOS bude usilovat o to, aby výsledky hospodářské činnosti plně sloužily lidským potřebám a společenským cílům tak, aby bylo na základě spravedlivého rozdělování vytvořených hodnot zajištěno udržení životní úrovně a vytvoření podmínek pro její další růst.

ČMKOS nepřipustí, aby klíčové ukazatele rozdělení nově vytvořené hodnoty směřovaly ve stále větší míře k posilování zisku na úkor mezd. ČMKOS bude reagovat na výzvy a dopady nových ekonomických změn, které přináší rozvoj zelené ekonomiky, využívání nových informačních a komunikačních technologií spojených s digitalizací, robotizací, umělou inteligencí atd. a se vznikem a využíváním nových forem práce tak, aby respektovaly oprávněné zájmy zaměstnanců a jejich rodin.

ČMKOS si je vědoma, že umělá inteligence v příštím období bude rychle se měnící oblastí. Odbory proto musí dohlédnout na úspěšnou a pro zaměstnance prospěšnou implementaci evropských směrnic a zajistit, aby umělá inteligence nebyla využívána v rozporu se zájmy zaměstnanců.

ČMKOS bude prosazovat opatření podporující obnovení hospodářského růstu prostřednictvím inovací a zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky, která povedou ke zvyšování zaměstnanosti a růstu reálných příjmů obyvatelstva.

Bude přitom dbát na to, aby další integrace našeho hospodářství do evropské i světové ekonomiky neohrozila dosaženou úroveň sociální ochrany, zejména pokrytí mandatorních sociálních výdajů, a prosazovat takové změny, které podpoří mzdovou, platovou i sociální konvergenci s vyspělými zeměmi Evropské unie.

ČMKOS bude podporovat ekonomiku s vyšší přidanou hodnotou, bude sledovat dopady Green dealu, včetně odmítnutí změn v oblasti EU ETS 1 a odmítnutí systému EU ETS 2, bude podporovat snahy o zrychlení zavádění efektivní digitalizace a nových technologií při zajištění adekvátní regulace, a bude bojovat proti vysokým cenám energií a hrozbě deindustrializace.

Pro realizaci těchto cílů bude ČMKOS aktivně působit především v rámci národní RHSD a prostřednictvím Regionálních rad odborových svazů také na úrovni krajských tripartit. ČMKOS a odborové svazy budou spolupracovat na všech úrovních se zaměstnavateli, hospodářskými subjekty, spolky, se zákonodárnými sbory, samosprávou, s vládou a politickými subjekty, které se hlásí k principům demokracie, svobody a humanismu a tyto principy prosazují.

ČMKOS bude požadovat, aby stát a jeho složky účinně postupovaly proti hospodářské kriminalitě, zejména proti korupci a klientelismu, podvodům v oblasti daní a odvodů, poškozování či zvýhodňování věřitelů.

Prvořadým úkolem ČMKOS v daňové oblasti bude vyrovnat se s dopady nesystémových daňových opatření, která byla do daňového systému České republiky implementována.

ČMKOS bude proto usilovat o to, aby změny v oblasti daní zajistily, že daňový systém bude spravedlivý ke všem daňovým poplatníkům, hospodářsky efektivní, napomůže k udržení a podpoře obnovení hospodářského růstu i sociálního rozvoje a k dlouhodobé udržitelnosti rovnováhy veřejných financí, tedy, že se na celospolečenské solidaritě budou podílet všechny skupiny obyvatelstva úměrně výši svých příjmů.

K zajištění odolnosti systému vůči daňovým únikům a šedé ekonomice bude ČMKOS usilovat o posílení koordinované kontrolní činnosti příslušných státních orgánů.

ČMKOS proto bude podporovat změny vedoucí k posílení srozumitelnosti, spravedlnosti a zjednodušení daňové soustavy jako celku a tím i k posílení plnění daňových povinností daňovými subjekty.

Současně bude usilovat o zajištění potřebné úrovně míry zdanění a přiměřené solidarity tak, aby se na daňovém inkasu spravedlivě a vyváženě podíleli všichni poplatníci včetně osob samostatně výdělečně činných, a aby byl vytvořen dostatek zdrojů pro financování veřejných služeb, například školství, zdravotnictví či systémů sociálního zabezpečení.

Zachování rozsahu a dostupnosti veřejných služeb

ČMKOS bude usilovat o zachování současného rozsahu veřejných služeb, bude prosazovat jejich dostupnost, rozvoj a vyšší kvalitu tak, aby odpovídaly především potřebám občanů. Bude požadovat, aby stát garantoval veřejné služby ve všech regionech České republiky ve stejné kvalitě a dostupnosti.

ČMKOS bude usilovat o to, aby celkový podíl veřejných výdajů k hrubému domácímu produktu na veřejnou správu a služby nebyl snižován a bude zásadně odmítat, aby se případné snižování daní promítalo do rozsahu, kvality a dostupnosti veřejných služeb, především zdravotnictví, školství, integrovaného záchranného systému a sociálních transferů, zejména dávek státní sociální podpory a pomoci, nemocenských dávek, podpor v nezaměstnanosti a důchodů.

ČMKOS bude prosazovat zachování optimální sítě škol a školských zařízení, sítě zdravotnických a sociálních služeb včetně sociálního bydlení. Bude podporovat a prosazovat zlepšení dopravní obslužnosti s cílem snižovat nezaměstnanost a zlepšovat mobilitu pracovní síly.

ČMKOS bude usilovat o zachování zdravotnictví a sociální péče jako kvalitní a dostupné veřejné služby a bude bránit krokům, které by vedly k privatizaci dalších zdravotnických zařízení, zvyšování plateb obyvatelstva v souvislosti s poskytováním zdravotní péče a ke snižování jejich standardů.

ČMKOS bude podporovat opatření směřující ke zlepšování kvality života obyvatel, související se zachováním zdravého a kvalitního životního prostředí, efektivním využíváním veškerých zdrojů a minimalizací negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí.

ČMKOS bude usilovat o zachování, rozvoj a zajištění financování sítě tradičních kulturních a pamětových institucí.

ČMKOS nedovolí privatizaci veřejné správy a služeb.

5 Trh práce a vzdělávání

Podpora důstojných pracovních míst a podmínek

ČMKOS považuje úsilí o plnou zaměstnanost a zajištění z ní vyplývajících sociálních a právních jistot zaměstnanců za prioritní smysl a cíl své práce v nadcházejícím období. Bude podporovat hospodářskou a sociální politiku orientovanou na vytváření kvalitních nových pracovních míst a lepší finanční zabezpečení lidí, kteří jsou propouštěni nebo jsou zaměstnáváni v prekérních formách práce včetně agenturního zaměstnávání.

ČMKOS bude mít ve své činnosti na zřeteli všechny nové trendy (rozvoj zelené ekonomiky, využívání nových informačních a komunikačních technologií spojených s digitalizací, robotizací, automatizací, umělou inteligencí ad.) včetně vzniku a využívání nových forem práce (příležitostná práce, mobilní práce v podobě práce na dálku či „home office“, sdílení místa, sdílení zaměstnanců, dočasné řízení, práce na základě poukázek, portfoliová práce, platformová práce, skupinové zaměstnávání a zaměstnávání založené na spolupráci), které budou v následujících letech ovlivňovat český trh práce a bude usilovat o maximalizaci jejich pozitivních efektů a minimalizaci dopadů negativních.

V souladu s cíli a prostředky schválenými v rámci akcí evropských sociálních partnerů na podporu zaměstnávání mladých lidí bude ČMKOS usilovat o vytvoření podmínek pro větší zapojení mladých lidí a dalších zranitelných skupin (osob ve věku blízkém důchodovému věku, menšin, důchodců, migrantů, osob se zdravotním postižením atd.) na trhu práce.

ČMKOS se zasadí o zlepšení postavení žen na pracovním trhu i na pracovištích v zájmu vytvoření produktivnějšího, inovativnějšího a stimulujícího pracovního prostředí, lepšího ekonomického výkonu a odstraňování segregace a stereotypů v dělbě práce mezi muži a ženami.

ČMKOS bude požadovat plné obnovení akceschopnosti Úřadu práce České republiky v oblasti zaměstnanosti včetně zvýšení jeho aktivity v oblasti poradenství a zprostředkování práce.

ČMKOS bude podporovat orientaci české ekonomiky na plné využití vysoce kvalifikované práce, opřené o celoživotní vzdělávání a směřující k rozvoji vědy a techniky a k širokému uplatnění moderních technologií a digitalizace tak, aby se ČR postupně stávala ekonomicky a sociálně rovnocennou zemí nejvyspělejších zemí Evropské unie.

ČMKOS bude prosazovat zapojení sociálních partnerů do rozhodovacích procesů a zvyšovat účast odborů na programech podpory zaměstnatelnosti obyvatelstva.

ČMKOS podpoří v zájmu ochrany před sociálním dumpingem regulaci migrace směřující k odstranění či omezení nelegálního zaměstnávání jak cizinců, tak českých občanů a posílení kontrolních mechanismů včetně zlepšení spolupráce Státního úřadu inspekce práce (SÚIP), celní správy a Policie ČR při provádění kontrolní činnosti.

ČMKOS považuje efektivní rozvoj dovedností v celoživotní perspektivě a silný systém dalšího vzdělávání dospělých za klíčové prvky spravedlivého trhu práce a politiky zaměstnanosti.

ČMKOS bude v souladu s Akčním plánem implementace evropského pilíře sociálních práv usilovat o to, aby se do roku 2030 nejméně 60 % všech dospělých osob každoročně účastnilo odborné přípravy.

ČMKOS bude podporovat inovativní a nové formy dalšího vzdělávání dostupné všem zaměstnancům a bude prosazovat nárok na celoživotní učení pro všechny občany.

ČMKOS bude proto prosazovat a podporovat systémy profesního vzdělávání i celoživotního učení, zejména odborného profesního vzdělávání a přípravy, které poskytnou lepší příležitost dalšímu uplatnění ve společnosti a podle potřeb ekonomiky a trhu práce všem, bez ohledu na pohlaví, věk, etnický původ či národnost a počáteční vzdělání. Dále bude usilovat o vznik efektivního systému dalšího vzdělávání, jehož součástí bude vícezdrojové financování celoživotního učení.

ČMKOS se bude podílet na celostátní i regionální úrovni na projektech a programech v oblasti dalšího vzdělávání dospělých.

ČMKOS bude podporovat opatření směřující k potírání nelegální nebo nehlášené práce, zastřeného zprostředkování zaměstnání, švarcsystému apod.

6 Mezinárodní spolupráce

Solidarita odborů

ČMKOS bude s ostatními členy Evropské odborové konfederace (EOK) i nadále aktivně působit zejména proti snahám snižovat úroveň sociálních a pracovních práv v prostoru Evropské unie včetně snižování významu a role sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání. V tomto směru bude koordinovat také práci svých zástupců v těch strukturách Evropské unie, kde působí sociální partneři, a také v Evropském hospodářském a sociálním výboru.

Bude spolupracovat s poslanci Evropského parlamentu, jimž je blízké zaměření Programu ČMKOS, a využívat také své dobré vztahy zejména s odbory sousedních, i dalších zemí, a to na všech úrovních.

ČMKOS bude dále usilovat o co nejúčinnější uplatnění svého vlivu v institucionálním systému, jímž se Česká republika podílí na vývoji v Evropské unii, a o využití všech dostupných možností, které poskytuje Evropská unie v rámci svých společných programů, iniciativ a fondů.

ČMKOS jako člen Mezinárodní odborové konfederace (MEOK) a Poradního odborového výboru při Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) podpoří společné iniciativy světových odborů a EOK zaměřené na přebudování evropského a mezinárodního finančního systému tak, aby sloužil potřebám reálné ekonomiky a sociálního rozvoje.

ČMKOS bude usilovat o to, aby Mezinárodní organizace práce (MOP) jako jediná tripartitní instituce v rámci OSN usilující o prosazení důstojné práce pro všechny byla v procesu pokračující globalizace financí, obchodu a trhů práce konzultována a její úmluvy byly řádně naplňovány nejen v národním měřítku, ale aby k nim bylo v oblasti základních pracovních standardů a lidských práv přihlíženo i v činnosti dalších světových institucí.

Bude usilovat o ratifikaci dalších úmluv MOP Českou republikou.

V případě potřeby využije ČMKOS všech možností, jež jí dává členství v přeshraničních regionálních, evropských a světových odborech, zastoupení v MOP a mechanismy dalších evropských či mezinárodních institucí, k ochraně odborových a dalších práv zaměstnanců v České republice.

7 Propagace odborové činnosti

Konec levné práce

ČMKOS v nadcházejícím období naváže na úspěšnou kampaň pod názvem Konec levné práce.

ČMKOS bude usilovat o rozšíření nových forem komunikace, kterými osloví širokou část českých zaměstnanců, a to prostřednictvím digitálních on-line technologií včetně sociálních platforem.

ČMKOS bude využívat a rozvíjet propagační aktivity, které dodají odvahy, inspiraci i argumenty před každoročním zahájením procesu kolektivního vyjednávání.

Bude usilovat o to, aby se stanovování cílů pro kolektivní vyjednávání stalo trvalou součástí propagace tohoto pro odbory klíčového nástroje pro zvyšování mezd a platů.

Jako hlavní argumentační zdroje této propagace bude využívat vlastní analytické dokumenty navazující na Studii ČMKOS „Šance na přiblížení českých mezd vyspělé EU“.

ČMKOS se bude na veřejnosti prezentovat jako instituce, která trvale přináší důvěryhodné důkazy o dlouhodobých vážných příčinách nízkých mezd v ČR a nutnosti i prospěšnosti jejich zvyšování.

ČMKOS bude podporovat a zvýrazňovat prezentaci jednotlivých odborových svazů a základních organizací v jejich oprávněných protestních aktivitách a bude přispívat k posílení vzájemné solidární podpory mezi odborovými svazy.

Ve výrazně větší míře bude propagovat sounáležitost odborů v rámci EU.

ČMKOS je v současnosti v České republice vnímána jako mluvčí českých zaměstnanců; tento kredit bude všemi účinnými formami externí a interní komunikace udržovat.

ČMKOS naváže na úspěšnou intenzivní spolupráci a komunikaci s hlavními a vlivnými mediálními zdroji, bude cíleně vybírat a nabízet aktuální témata, kterými mohou odbory zaujmout širší veřejnost.

ČMKOS bude usilovat o zvýšení povědomí o odborech a jejich činnosti mezi zaměstnanci.

ČMKOS bude svojí komunikací přispívat ke zlepšování image odborů a jejich činnosti na veřejnosti, budování silnější komunity a výrazné identity.

V rámci komunikace bude ČMKOS podporovat solidaritu mezi odborovými svazy.

Komunikační strategie

Komunikační strategie ČMKOS využije všech pozitivních poznatků, zejména skutečnost, že kampaň Konec levné práce historicky poprvé v nebyvalé míře významně podnítila celospolečenskou diskuzi o velmi nízké ceně práce v České republice ve vztahu k evropským mzdám.

ČMKOS připraví efektivní a komplexní komunikační strategii, vycházející z analýzy cílových skupin a jejich potřeb, využívající všechny dostupné nástroje např.:

- moderních komunikačních nástrojů, jako jsou webové stránky a sociální sítě,
- spolupráce s mediálními zdroji na propagaci odborových aktivit,
- podpora interní komunikace s členskou základnou prostřednictvím publikační činnosti,
- podpora online nástrojů, např. podcast (Odbory do ucha), aplikaci (Odbory do kapsy) atd.

24.–25. 4. 2026
Sjezd ČMKOS

www.cmkos.cz